

ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА ПРЯШІВСЬКОЇ ГАЛЕРЕЇ «АТРИУМ»

Крім державної Шариської галереї у Пряшеві існують і кілька приватних галерей образотворчого мистецтва. Одною з них є галерея «Атриум», заснована 2005 року при ресторані такої ж назви у центрі міста (вул. Флоріана № 4). Її власником є інженер Андрій Баленчин, випускник З'єднаної школи ім. Тараса Шевченка з українською мовою навчання.

разотворчого мистецтва, влаштовує подорожі за мистецтвом у різні регіони Словаччини, але й близького зарубіжжя. Дуже успішною була недавня автобусна подорож членів клубу по Закарпатській Україні.

Галерея дає простір для виставок не лише професіональним художникам, але й художникам-аматорам. Виставлялися тут і

ної виставки з нагоди десятиліття її заснування. На ній було представлено 77 творів, головним чином тих художників, які виставлялися на попередніх виставках. І тут значну частину виставлених творів становили картини художників України. Четверо з них, а саме – Людмила Корж-Редько, Анна Ландовська, Сергій Біба – з Ужгорода та Сергій Корсай з Луцька – брали у вернісажі особисту участь.

Виставку відкрив директор галереї Стано Шалко. Після нього виступив власник галереї Андрій Баленчин, голова Клубу приятелів галереї «Атриум» Марко Демчак та інші гості. Всі вони високо оцінили десятилітню діяльність галереї та закликали до продовження цієї діяльності.

Складовою частиною вернісажу була презентація альбому-каталогу «Десять років галереї Атриум» (відповідальний редактор Кветослава Мудрікова). Це – великоформатна 156-сторінкова книга на крейдяному папері, в якій словом (словацькою та англійською мовами) та кольоровими світлинами (в основному репродукціями картин) представлено майже усіх художників, що виставлялися в галереї за десять років її існування. Книга відповідає найсучаснішим вимогам сучасної поліграфії і є достойним внеском у святкування десятиліття найуспішнішої приватної галереї міста Пряшева.

Микола МУШИНКА.
Фото Мирослава Люка.

▲ Авторський колектив альбому-каталогу «Десять років галереї „Атриум“» під час прес-наради з журналістами. Вліво – власник галереї Андрій Баленчин.

За десять років існування галереї в її просторах було реалізовано 65 виставок. Галерея влаштувала 18 пленерів та ряд інших акцій. У них, крім художників Словаччини, брали участь й митці із сусідніх країн: України, Польщі, Чехії, Угорщини, Австрії, але й з Росії, Болгарії, Сербії і навіть з далекої Японії. Мабуть, найтісніші стосунки галерея «Атриум» має з митцями Закарпатської області України, які є найчастішими учасниками її виставок та пленерів. Вже у першому міжнародному пленері у червні 2005 року брало участь п'ять художників із України: Анна Ландовська, Олена Кондратюк, Ласло Мадяр, Людмила Корж-Редько та Сергій Корсай. Галерея влаштовує виставки не лише у своїх просторах, але й мимо них. Дуже успішною була виставка 2006 року у Закарпатському художньому музеї в Ужгороді, на якій представило свої твори 25 художників зі Східної Словаччини.

При галереї від самого початку діє *Клуб приятелів галереї «Атриум»*, першим головою якого був співзасновник галереї, художник Юрій Кресила, уродженець села Михайлів на Снинщині. Клуб, членами якого є професіональні художники, але й любителі об-

картини студентів кафедри образотворчого виховання Пряшівського університету, учні художніх училищ та навіть середніх та початкових шкіл.

Популярними були зокрема т. зв. «Різдвяні художні салони», на яких виставлялися картини кількох, а то й кількох десятків художників.

11 червня ц. р. в галереї «Атриум» відбулося відкриття ювілей-

▲ Галерея «Атриум» у Пряшеві.

Фестивальні жнива і їх ефект

Літня пора – фестивалні жнива. Десятки колективів народної художньої творчості протягом літа демонструють результати своєї цілолітньої діяльності. Про це засвідчують також центральні акції Союзу русинів-українців Словаччини – Фестиваль фольклору русинів-українців Словаччини в Каміонці, Свято культури русинів-українців Словаччини у Свиднику, Фольклорний фестиваль в Ублі, Фестиваль «Пізнавай та зберігай традиції своїх предків» в Орябині та цілий ряд районних свят і фестивалів, які кожного року організують окремі міста і села Пряшівського краю.

Вже менше глядачам відомо, скільки коштують такі фестивалі. Про це найбільш компетентно можуть сказати прямо організатори окремих акцій. Щоб якоюсь мірою компенсувати витрати, вони пробують піднімати ціну квитка. Але це приносить часто зворотний ефект: з вищою ціною значно зменшується кількість глядачів на окремих акціях. Ще гірше це тоді, коли в час фестивалних настань несприятлива погода. Тоді витрати зростають у кілька разів.

Для прикладу візьмімо традиційний Фестиваль культури і спорту в Меджилабірцях, при колісці якого

стояв як співорганізатор КСУТ (в сучасному СРУСР). Ціна квитка для дорослого глядача тут коштує 3 євро, для пенсіонера і дитини – 2 євро.

Багато це чи мало? Для кого як, але в сучасних складних економічних умовах Меджилабірського округу – і така сума багато кому здається завищеною.

Але що вдіяти, коли організатори в інтересі «атрактивізації» фестивальної програми запрошують сучасних «зірок» сцени. Так, наприклад, в 2011 р. місто Меджилабірці заплатило за концерт Гелени Вондрачкової 25 700 євро, «Діабольських гусель» – 3 100 євро, а

Відзначено кращі художні твори за 2014 рік

Літературний фонд (Братислава) кожного року нагороджує кращі українські книжкові видання Премією ім. Івана Франка (Cena Ivana Franka) та такою ж премією за художній переклад. Премії отримали Василь Дацей за прозу «Майків капітал», а за переклад книжки Любоша Юріка «Смерть міністра» – Іван Яцканин. Окремі нагороди отримали також Юліус Панько, Єва Олеар та Сергій Макара. Урочиста церемонія вручення нагород за літературну продукцію 2014 року відбулася 10 червня 2015 р. в Братиславі.

Ред.

Василь Дацей «Майків капітал» (DAFONS)

«Мистецтво нам дано для того, щоб ми не вмерли від суті, від правди» – Фрідріх Ніцше.

Чому починаю тією цитатою роздум про роман Василя Дацея «Майків капітал»?

Кожен з нас має свою міру честі та правди, правди людської та правди творчої. Обидві є присутні в цьому романі. Автор його написав з великою внутрішньою силою, силою піти на ризик для мистецтва. Рівень культивування, культурності автора у вас викликають почуття, ніби він сам хотів у тому творі згоріти і залишитись в ньому назавжди. Це неабиякий флюїд, який присутній при читанні цього роману.

Василь Дацей у своїх творах детально проникає у психіку та ментальність героїв. У романі читача ставить над справи і притаманним йому гумором.

Щастя в творчості людина досягає не тоді, коли це вдається, коли творець його відчуває в процесі. А Василеві Дацею це вдалося!

«У кого є характер, є в нього і йому властиве типове мислення та відчуття», – Фрідріх Ніцше.

Любош Юрік «Смерть міністра» (TIMPANI) – переклад Івана Яцканина

Словацький письменник Любош Юрік та перекладач його книги Іван Яцканин – це особистості, майстри пера.

Слід сказати, що письменник та публіцист Іван Яцканин майже кожного року видає власний твір. В останньому часі він проявив себе найпродуктивнішим з перекладачів словацьких авторів на українську мову.

Головним героєм роману «Смерть міністра» є особистість чехословацького ліво орієтованого інтелектуала, політика,

Зузани Смананової – 5 100 євро. Притім, як відомо з мас-медіа, місто Меджилабірці в 2012 р. вибрало за квитки майже 24 тисячі євро, але організування фестивалю обходиться місту близько 50 тис. євро. Тут явно помітні втрати.

Тож яка перспектива наших свят і фестивалів? За сучасної фінансової скрути організаторам доводиться всіма способами заощаджувати на витратах, але глядач вимагає своє: якість і різноманітність програми.

Перспективи наших фестивалів і свят справді невтішні...

А як бути в такому разі з національним (і моральним) аспектом організованих фестивалів і свят?

юриста, публіциста, перекладача Владіміра Клементіса. Після війни він як перший словак був міністром закордонних справ.

У романі зображено останню ніч В. Клементіса, яку він провів у празькій в'язниці «На Панкраці» в камері смерті – кілька годин перед стратою.

Звернення до совісті повинно допомогти читачеві розкрити міру правди і кривди, добра і зла, але пізнати й факти, які в тому періоді розгорталися та привели до трагічного кінця.

Переклад на українську мову чудовий. В Івана Яцканина він взагалі один з найдосконаліших.

Іван Яцканин у перекладі дуже точно й адекватно передає мову оригіналу. Переклад як у нас, так і в Україні був прийнятний з позитивним відгуком.

Єва Олеар «Акорди дня» (SUPLS)

«Життєві дороги – наче нотний папір. Лише кілька паралельних ліній – так це різні життєві пригоди, течії, в кінці котрих доля кожної людини», – говорить автор Єва Олеар і додає: «Кожний день є, як чорні й білі клавіші піаніно. Компонує акорди дня – мелодійні, люб'язні, гармонійні, інколи також немилослівні, фальшиві, дисгармонійні».

«Акорди дня» – збірка 15 оповідань із жіночою тематикою. Героїні оповідань переважно наші сучасниці, які авторка зобразила з неабияким чуттям до деталі. Твори є психологічним зондом життя та почуттів сучасної жінки. Спільною рисою всіх оповідань є любов, самотність та самопожертва.

Оповідання авторка малює як імпресіоністичні ескізи. Вони повні романтики та ностальгії.

Перша книга Єви Олеар «Піаніссімо» (2007) була ніби початком ріки, або лише її тоненьким струмочком. «Акорди дня» – це нове випробування подарувати читачеві звуки свіжої ріки, яка переходить в музику для втіхи при кожному дотикі з нею. Книга Єви Олеар є гарним збагаченням української літератури в Словаччині. Не лише жіночої. Чекаємо від авторки дальших творів і зичимо їй багато творчих наснаг.

Юліус Панько «Вимріяна подорож» (SUPLS)

В сучасній українській літературі все частіше появляються твори письменника Юліуса Панька. Своє життя він пов'язав з людьми під Дуклею. В цьому кутку Словаччини живуть русини-українці, словаки, поляки – люди, які ідуть за роботою по всіх кутках світу. Тому тут

-мі-

(Продовження на 2 стор.)

Цікава несподіванка – книжка Юрія Дацка

З друку вийшла цікава-прецікава книжка Юрія Дацка під назвою «Рідне гніздо» (Пряшів, 2014, 160 с.), яку видав Союз русинів-українців Словацької Республіки. Юрій Дацко відомий широкою культурній громадськості Словацької Республіки як видатний журналіст, шеф-редактор українських видань «Нове життя», «Дружно вперед», «Веселка», автор аналітичних статей, репортажів, есе про культурно-національне життя нашого українського населення та публікацій про історію і діяльність Українського національного театру в Пряшеві, працюючи в театрі завідуючим літературною частиною (драматургом), далі, як талановитий автор ряду оповідань, казок, драматизацій художніх творів, коли працював на радіо драматургом тощо. Як бачимо, Ю. Дацко був учасником і творцем культурного життя русинів-українців Словацької Республіки більше ніж півстоліття. Досвід у нього багатющий, він був учасником багатьох політичних і культурних подій в Чехословаччині, Словацьчині, в Україні, колишній Югославії чи в США. Частина тих спогадів і роздумів знайшла своє відбиття у вище наведеній книзі.

Книжка складається з таких розділів: *Рідне гніздо* (автобіографічні зарисовки), *За великою млакою*, *Щирі слова*, *Публіцистика*, *виступи*, *З літературної творчості*, які показали широкий діапазон його діяльності і творчості.

Хоч Ю. Дацко згадує про своє дитинство в селі Паризівці, початкову школу в рідному селі, потім середню школу в Сніні, Гуменному, Меджилабірцях, вищу – у Пряшеві і нарешті в Києві, в центрі тих подій він виступає зрідка, але частіше подає ситуацію, в якій опинилась його повоєнна генерація. Хвилюючи ті сторінки книжки, на яких автор розповідає про воєнні події, коли він чекав на розстріл за допомогу його батька партизанам, коли працював робітником, вуглярем ще неповнолітньою людиною. Добре слово сказав і про

своїх вчителів, зокрема про М. Деркача, який йому прищепив любов і пошану до рідного слова, до української мови. Саме та любов привела його до бажання добре опанувати українську мову, літературу, культуру і потім її поширювати серед нашого населення вже на сторінках нашої преси, театру чи на радіо.

Чимало сторінок присвятив навчанню в Київському університеті та викладачам цього навчального закладу, гуртожитку, однокурсникам, друзям, яких у нього було більше ніж багато. Правда, місцями був дуже скупий на слово, оминав деякі критичні моменти, ситуації, які йому довелося пережити, бо життя в Україні (в колишньому СРСР) і після 1953 року ще довго було дуже складне, тяжке, але він не скаржився. На вулицях ще було багато калік, п'яниць, в кімнатах жило нас до 20 і більше студентів, в університеті чи на вулиці міста частіше чув російську мову, ніж українську тощо. Все те намагалися добрі люди-патріоти, зокрема викладачі українського відділу ФФ Київського університету подолати своєю любов'ю і пошаною до нас. Від себе можу додати, що справді Юрій Дацко вже в Києві виявив свій талант. Він складав іспити переважно на відмінно, а до того ще брав активну участь у самодіяльному колективі чехословацького землячества, часто виступав у школах, на вечорах інтернаціональної дружби, в будинках для дітей-сиріт, навіть в Оперному театрі ім.Т.Г. Шевченка тощо не лише в Києві, але й в інших містах України чи Росії.

Цікаві спостереження з його поїздки в США знаходимо в циклі «За великою млакою», коли 1969 року йому вдалося відвідати США і зустрінутись та дискутувати там з представниками української преси та своєю ріднею. Вони нам дають уяву, як він сприймав їх бажання допомогти Україні стати вільною, незалежною державою.

У публіцистичних статтях Ю. Дацко виступає як великий патріот,

знавець всіх наших «болячок», як людина, яка не байдужа до того, що твориться в останні десятиріччя з нашим народом, як він асимілюється, словакізується природним шляхом і штучно різними реформами, як наше село вимирає і ніхто не береться зберегти його ідентичність. Його виступи насичені великою щирістю, відвертістю, посланнями на Св. Євангеліє, багатьох українських і прашівських українських поетів, що засвідчує його велику начитаність і мудрість.

Хоч ми знали, що Ю. Дацко опублікував вже раніше кілька оповідань, він нас все ж мило здивував тими, які надруковані у рецензованій книжці. Прочитавши їх, нам стало жаль, що він не друкував свої художні твори раніше і частіше, бо ми переконані, що вони б позитивно збагатили нашу художню літературу.

Взагалі враження від книжки дуже позитивне, хороше, мова і стиль добре відшліфовані. Тут дав себе знати досвід журналіста. Правда, нам хотілося перечитати більше про деякі події, ситуації в редакціях газет і журналів «Нове життя», «Дружно вперед», «Веселка» чи в КСУТІ або СРУСРІ, де він активно працював, але це лише наше бажання, не закид. Шкода, що все те він залишив поки що для себе.

Бажаємо книжці «Рідне гніздо» щасливої дороги до нашого читача, а її автору висловлюємо щире подяку за добре слово про нас.

Михайло РОМАН.

Відзначено кращі художні твори за 2014 рік

(Закінчення з 1 стор.)

поєднуються традиції, культури, мова північнослов'янських та візантійських традицій, західноєвропейського походження. Іздять за роботою в Чехії, Німеччину, Австрію, але і в Америку та Канаду, звідки приносять культуру і менталітет цих народів.

Шоста книга Юліуса Панька є збіркою різноманітних оповідань. Автор не боюся показати своїх героїв, з одного боку, як добрих, ініціативних людей, з другого, і тих, які стоять над безоднею з їм притаманною глибиною людської душі, її складністю та своєрідністю.

В титульному оповіданні «Вимріяна подорож» автор зображує різні пригоди головного героя Юрка під час подорожі в Нью-Йорк. В іншому оповіданні показав виселення українців у акції «Вісла».

Оповідання *Юліуса Панька* відзначаються витонченістю стилю та психологічним зображенням героїв.

Сергія Макара «Я виріс в Карпатах» (JC Partner, r. r. I. Poniky)

Я виросла на поезії *Сергія Макари*. Його твір «Мама» має глибину, красу, ніжність – все, що має бути у вірші, який залишиться. Навічно!

Викладач російської літератури, український поет, перекладач, публіцист, дослідник літератури *Сергія Макара* – автор 17 поетичних збірок, 10 книжкових перекладів словацької поезії

на українську мову, 6 книжкових монографій, 5 біографічних публікацій та книги есе, рецензій та публіцистичних статей.

В українській поезії займає визначне місце як оригінальний та виразний лірик – романтик з його властивою поетичною мовою та метафорою. Мама, жінка, любов, Карпати, рідний край – це основні об'єкти його зображення.

Книга «*Я виріс в Карпатах*» – його дебют у прозі.

Це автентичні спогади автора про дитинство, роки війни і констатація позитивних змін в рідному краї після Другої світової війни. Оповідання звучать в романтичному стилі, а їх основним мотивом є любов автора до рідного карпатського краю. В деяких оповіданнях проза переплітається з поезією, що той мотив ще художньо збагачує.

У центральному оповіданні «*Таємниця очей*» автор говорить про свої відвідини друга Франтішека в селі Руське після 20-ти років та зустріч з його тещею Марією Фундак, яка й після 35 років вірить, що її чоловік, солдат Чехословацького армійського корпусу в СРСР, живе наперекір урядовому повідомленню про його смерть.

За розтягом малий, зате сильний і зворушливий твір *Сергія Макари «Я виріс в Карпатах»* є глибоко людський та художньо вартий і є збагаченням української літератури в Словацьчині.

Марія ШЛОССЕР,
Братислава.

Загадковий Духнович

Факти з життя будителя

(Продовження. Початок в №№ 7 і 10/2015)

В єпископській канцелярії у Пряшеві Духнович служив під безпосереднім керівництвом секретаря єпископа Василя Поповича – людини скромної, розважливої та працелюбною. Він був чи не єдиним серед колег, хто розумів Духновича і цінував його здібності.

Коли помер ужгородський єпископ Почі, Василя Поповича призначають на його місце. Він просить свого колишнього начальника відпустити Духновича до нього в єпархію, і той нарешті погоджується. Цікаво, що у «відпускній» Таркович дає Духновичу позитивну характеристику.

У березні 1838 року Духнович у складі свити нового єпископа Поповича їде до Львова на хіротонію (висвячення в єпископський сан). Це була його перша подорож за межі рідного краю. Вона справила величезне враження на 35-річного священика. Адже це був час національного пробудження в Галичині: у 1837 році (напередодні!) у Будині вийшов перший літературний альманах народною мовою «Русалка Дністровая».

У Львові Духнович знайомиться з провідними галицькими діячами І. Головацьким, Д. Зубриць-

ким, А. Могильницьким, з якими його потім все життя пов'язували найтепліші стосунки, листування, обмін літературою. Закарпатець зрозумів, що угорські русини не єдині в Австрійській монархії. Тут живуть ще й русини галицькі та буковинські, які стоять значно міцніше в культурному житті й відстоюванні своїх прав. Після поїздки до Львова Духнович став ширше дивитися на національне питання.

У квітні 1838 року разом із новим єпископом переїжджає з Пряшева до Ужгорода, де посідає важливу посаду єпархіального нотаріуса. Цікаво, що десять років до цього на цій посаді працював Михайло Лучкай. Сім років, проведених в Ужгороді серед найбільшого оточення єпископа Мукачівської греко-католицької єпархії, мали величезний вплив на Духновича і відкрили широкі можливості для самоосвіти. Цілі ночі він проводить в єпископській бібліотеці, яка ще в часи єпископа Андрія Бачинського нараховувала понад 9 тисяч томів. «Тоді я зрозумів, що я – руський, – пише Духнович. – Тоді я згадав слова мого діда, і душею, і тілом став руським. Думи носилися над Північчю».

Великий вплив на Духновича

справила зустріч із професором Харківського університету І. Срезневським, який, об'їжджаючи закордонні слов'янські землі, заїхав і до Ужгорода. Від відомого українського славіста закарпатський просвітитель отримав відомості з перших уст про Україну і Росію, що ще більше утвердило його в національній орієнтації. З цього часу Духнович фігурує у донесеннях таємної поліції як небезпечний елемент, що має проросійські погляди.

В Ужгороді Духнович заприятелював із ще одним емігрантом із Російської імперії Костянтином Матезонським, який у 1831 році заснував хор при Ужгородському греко-католицькому кафедральному соборі. Цей колектив був відомий на всю Угорщину. Знаного диригента прашівчанин називав «батьком» і вони вечорами вели довгі приятельські розмови. Матезонський, якого дослідники зараховують до українських декабристів, що таємно рятувалися від російського царату в сусідніх державах, без сумніву, теж мав вплив на пробудження національної свідомості Духновича.

(Далі буде)

Олександр ГАВРОШ.

▲ Урочисте відкриття конкурсного огляду народних пісень «Маковицька струна». Огляд відкрила Людмила Гар'янська.

«МАКОВИЦЬКА СТРУНА» В КОШИЦЯХ

У неділю, 7 червня ц.р., в Угорському театрі «Талія», Студії ім. Ш. Мараї в Кошицях відбувся ювілейний 30-й регіональний конкурсний огляд народних пісень «Маковицька струна», який відкрила член Президії РР СРУСР Людмила Гар'янська.

Ювілейний конкурс і святковий концерт, який був його продовженням, вміло модерувала Валерія Смильницька. В конкурсі взяло участь майже 20 співаків з Кошиць і околиці, які змагались в чотирьох вікових категоріях. Кошицьким любителям народної пісні в рамках огляду представилися і нові співаки, зокрема, в перших трьох категоріях. Йдеться в переважному про студентів середніх, а також і учнів основних шкіл.

Журі конкурсу під керівництвом Віктора Гащака «золотим пасмом» з правом участі в центральному огляді в Бардієві оцінило таких співаків – соло: Олек-

сандра Новак, Міріам Ганкович, Домініка Шутяк, Павло Новак, Юрай Сіротський, Блажена Шутяк, дует: Аннамарія Кантуляк – Рената Кантуляк та тріо в складі Славка Ферко – Рената Кантуляк – Блажена Шутяк.

Майже сотні любителів народної пісні в святковому концерті, який був продовженням конкурсу, представилися декотрі кошицькі лауреати центрального огляду «Маковицька струна», а також відома чоловіча співацька група «Поляна», яка під керівництвом Ярослава Діргі працює при Кошицькій РР СРУСР.

У зв'язку із здійсненням цієї активності керівництво Кошицької РР СРУСР висловлює щире подяку активу, який брав участь у підготовці і здійсненні конкурсу, а також і за конкретну допомогу генеральному партнеру – фірмі «Час на луксус», власником якої є Микола Барна.

(юм)

Незвична легкість перекладу

Початком червня цього року український перекладач, есеїст, літературознавець Вілль Гримич відзначив своє 90-ліття.

З цією видатною особистістю українського художнього перекладу я зустрівся, здавалось би, зовсім випадково. Але такого не буває. Було ж це на VI з'їзді Національної спілки письменників України. Коли він дізнався, що я зі Словаччини, то зайшла мова і про його перебування у Словаччині, але, зокрема, про переклади зі словацької літератури.

Вілль Гримич (на фото) народився 7-го червня 1925 року в Москві. Після війни закінчив філологічний факультет Київського університету. Працював головним редактором видавництва «Молодь». Він лауреат премії імені Максима Рильського. Член-кореспондент Словенської Академії наук та мистецтва.

Зі словацької літератури В. Гримич перекладав твори Рудольфа Яшика, Ладіслава Мнячка, з чеської – Й. Несвадби, М. Пашека, П. Гануша, А. Плудека. У його творчому доробку є переклади зі словенської, хорватської, боснійської, естонської, узбецької, татарської та інших літератур. Крім того, він автор численних есе, літературознавчих статей.

Своє зацікавлення словацькою мовою і літературою проявив ще під час навчання у Києві, де тоді навчалися і студенти з Чехословаччини. У цьому зв'язку він згадає відомого словацького українця Михайла Мольнара. Тут же треба сказати, що у 1982 році він взяв участь у XVIII літньому семінарі словацької мови і культури – «Studia academica slovaca». До речі, про це свого часу написала і словацька газета «Правда» (17-го серпня 1982 р.). У статті «Зустріч на шляху дружби» В. Гримич зізнається: «Після закінчення університету я почав перекладати і переклав кілька чеських та словацьких книг, серед них роман Рудольфа Яшика «Мертві не співають», який вийшов у двох виданнях тиражем 150 тисяч примірників... Я співпрацюю з українським журналом світової літератури, який регулярно на своїх сторінках друкує твори чеських та словацьких авторів. Тепер цікавлюся зокрема творами сучасних словацьких драматургів, прозаїків і поетів».

Наступного року (1983 р.) він знову в Словаччині. Він серед 135 учасників з 26 країн XIX літнього семінару словацької мови та культури. При цій нагоді братиславська газета «Вечернік» (№ 163, 19 серпня 1983 р., с. 6-7) друкує з ним розмову під назвою «Посли нашої культури». На запитання, які книги зі словацької літератури появились на прилавках книгарень в Україні, В. Гримич тоді відповів: «Насправді лише появились, бо ж зразу усі розпродали. Щодо перекладницької літератури, то у нас неабиякий попит, тому й на прилавках книгарень довго не зігріється... З таким читацьким успіхом зустрілось вибране поезії Ладіслава Новомеського, яке вийшло нещодавно у серії «Перлини світової лірики», «Трое у Трамтарію», антологія молоді словацької поезії «Веселка Татр», з великим відгуком зустрілися словацькі народні казки...»

Щодо перекладу зі словацької літератури, то В. Гримич сказав і таке: «Мені особисто найбільші труднощі завдавали: словацький жаргон, арго, звичайно, точне розуміння словацьких реалій... Люблю перекладати якнайвірніше, що також приносить

труднощі, бо ж не можна перекладати слово за словом. Крім точності окремих речей, я намагаюся максимально зберегти стиль автора, його авторську індивідуальність».

У 1966 році у перекладі Вілль Гримича у київському видавництві «Дніпро» виходить роман словацького письменника Ладіслава Мнячка «Смерть зветься Енгельхен». Згаданий роман вийшов у перекладі Лариси Мольнар ще у 1962 р. у Словацькому педагогічному видавництві, відділі української літератури в Пряшеві. Отже, є можливість порівнювати.

Оригінал: «Nič ma nebolí. Čudné, však? Ohmatávam si brucho, stehná, nohu a čudujem sa – sú to moje nohy? Sú, budú to ešte niekedy nohy? Zadok mám mäkký, poddajný, hladký ako hodváboť potiahnutý páperový vankúš. Neživý predmet, vec. Keď človek pohľadká psa či mačku, pociťuje v ruke aké-si chvenie, láskaný tvor chvenie opäťuje, život sa dotýka života. Keď sa človek chytí za nos, za ucho, jemné nervy signalizujú dotyk dvoch častí tela. Moje nohy sú ako neživé vypchaté protézy. Aj v drevenej nohe vraj človeka občas štípe, srbí, chytajú kľče. Ja necitím nič. Nič ma nebolí, som od pása neživý, nehybný...».

Переклад Лариси Мольнар: «У мене ніщо не болить. Дивно, правда? Мацаю живіт, стегна, ноги і дивуюся – це мої ноги? Так, будуть вони ще колись ногами? Зад у мене м'який, податливий, гладенький, наче обтягнута шовком пухова подушка. Неживий предмет, річ. Людина, гладячи собаку або кішку, відчуває в руці якийсь трепет, тварина, яку пестять, відповідає трепетанням, живе дотикається до живого. Коли людина візьметься за ніс, за вухо, чутливі нерви сигналізують дотик двох частин тіла. Мої ноги – як два неживі набиті протези. І в дерев'яній нозі у людини, кажуть, іноді коле, свербить, зводять її корчі. Я не відчуваю нічого. Ніщо в мене не болить, я від пояса неживий, нерухомий...».

Переклад В. Гримича: «Ніщо мені не болить. Дивно, правда? Я обмацую живіт, стегна, ноги – невже це мої ноги? Таки мої, тільки чи служитимуть вони колись іще мені? Сідниці в мене м'які, податливі, гладесенькі, наче пухова подушка в шовковому напирнику. Неживе тіло, річ. Погладить людина собаку чи кішку – і відчуває в руці якийсь трепетання, а ласкаве створіння й собі одповість таким самим трепетанням: живе діткнулося живого. Торкнеться людина свого носа чи вуха, й чутливі нерви прит'мом сповістять, що доторк стався. А мої ноги – наче неживі, наче протези. Кажуть, що людині часом і в дерев'яній нозі коле, свербить, судомить. Я ж не відчуваю нічого. Ніщо мені не болить. Моє тіло нижче поперека – не живе, нерухоме...».

На адресу перекладача В. Гримича можна сказати, що дивує його незвична легкість перекладу.

Прощаючись з перекладачем В. Гримичем, ми взаємно собі побажали, щоб в українсько-словацьких та словацько-українських літературних відносинах дійшло до примноження досягнутого. Чи воно так буде? Навряд. Зрештою, в сучасному черга за словацькою стороною.

Іван ЯЦКАНИН.

▲ Обкладинка українського видання перекладу роману Л. Мнячка «Смерть зветься Енгельхен» (переклад В. Гримича).

Ян П'єщак

З Праги надійшла смутна вістка: 16.5.2015 р. на 90 році життя помер юрист, громадсько-політичний діяч, проф. Юд-р Ян (Іван) П'єщак, доктор юридичних наук.

Ян П'єщак народився 10.2. 1925 р. у Великому Липнику Старолюбівнянського округу. Закінчив російську гімназію в Пряшеві та юридичний факультет Університету Коменського в Братиславі (1950). З 1945 р. працював редактором тижневика «Пряшевщина», з 1948 р. – редактор радіомовлення в Братиславі. З 1949 р. – особистий секретар урядового уповноваженого по промисловості і торгівлі в Словаччині. З 1953 р. працював у військовій прокуратурі, де досяг посади головного військового прокурора Праги. З 1960 р. – асистент, доцент, професор (1975) кафедри кримінального права юридичного факультету Карлового університету (Прага). У 1964 р. призначений радником державно-адміністративного відділення ЦК КПЧ. З 1966 р. – директор Інституту криміналістики та завідувач кафедри кримінального права та криміналістики юридичного факультету Карлового університету. Був головою колегії державних і правових дисциплін Чехословацької АН та заступником голови чеської комісії з присудження вчених ступенів. У жовтні 1969 р. призначений заступником міністра внутрішніх справ ЧССР по керівництву адміністративними та службовими органами, в грудні 1982 р. – міністром справедливості ССР, а в травні 1988 р. – Генеральним прокурором ЧССР (до 8 грудня 1989 р.). Мав звання генерал-майора. Доктор юридичних наук (1975). З 1988-го по 1991 рік – дійсний член Чехословацької Академії наук. Автор шести монографій, трьох підручників та понад двохсот наукових розвідок і статей.

Вічна йому пам'ять!

Виражаємо глибоке співчуття дочкам покійного Тетяні та Анні з родинами.

-мі-

Спортивний день національних меншин

У суботу, 6 червня ц.р., в спортивно-забавному ареалі по вул. Алейовій в Кошицях відбувся 17 Спортивний день національних меншин, організатором якого був Клуб національних меншин за активної співпраці Комісії національних меншин при Міському представництві в Кошицях.

В цьогорічній активності взяло участь майже 200 спортсменів, які репрезентували окремі національні меншини посередництвом своїх організацій і клубів, реєстрованих у місті. Від Кошицької

регіональної організації Союзу русинів-українців СР в індивідуальних і колективних дисциплінах взяло участь понад 15 спортсменів. В таких дисциплінах, як естафетний біг родин, настільний теніс, міні-гольф, шипки й інших репрезентанти нашої організації отримали вісім призових місць. В оцінюванні результатів окремих національних меншин, що брали участь в цьогорічному Спортивному дні національних меншин, русини-українці зайняли друге місце.

Юрій МАГУР.

Київ – 90 років тому (у 1925 році) у Празі українські інтелектуали, які були змушені емігрувати, відкрили збірку архівних документів і назвали її Музеєм визвольної боротьби України. З часом музей став одним із найбільших українських архівів в еміграції. Він функціонував до 1948 року, аж доки прорадянська влада Чехословаччини не передала архів до КДБ. Після цього документи з Музею вкривалися пилом під замком в архівах КДБ у Москві і Києві. 28 травня, з ініціативи Національного архівного фонду України, документи з архіву

Музей визвольної боротьби повернувся додому

продемонстрували широкому загалові.

Періодика (газети і журнали) і відозви українських громад Чехословаччини, Польщі, Німеччини, Франції, Бельгії, Болгарії; промови, інформаційні повідомлення, листи та світлинні видатних українських громадсько-політичних, культурних і релігійних діячів, а також документи, які висвітлюють реакцію українських емігрантів на події в Україні – це все можна побачи-

ти у приміщенні Центрального державного архіву громадських об'єднань України. Саме тут з 1988 року науковці зберігали частину архівів Музею визвольної боротьби, повідомила директор архіву Ольга Бажан.

Частина музейних документів потрапила до нашого архіву у 1988 році, передачу здійснив тодішній КДБ

За словами Ольги Бажан, музей та його збірка має унікальну історію: у ньому напередодні

Другої світової війни зберігався понад один мільйон експонатів, частина з яких загинула під час бомбардувань весною 1945 року. Нова влада Чехословаччини визнала цей музей, але у 1948 році, коли до влади там прийшли комуністи, музей закрили як осередок антирадянської роботи, зазначила Бажан.

«Експонати, документи і матеріали музею були передані до СРСР і вивезені у три етапи: у 1948-му, 1958 році, а остання пар-

тія (документів – ред.) потрапила до Радянського Союзу у 1983 році. Частина музейних документів потрапила до нашого архіву у 1988 році, передачу здійснив тодішній КДБ», – розповіла Бажан.

Відсьогодні документи, які знаходяться у Центральному державному архіві громадських об'єднань, доступні українцям і для огляду, і для роботи з ними, каже Бажан. А це, серед іншого, листи однієї з піонерок українського жіночого руху Софії Русової, нотатки гетьмана Павла Скоропадського, замітки члена Української Центральної Ради Миколи Галагана.

Богдана КОСТЮК.

Календар

2.7.1920 р. – розпочав свою діяльність в Кошицях Східнословачький театр (95).

2.7.1980 р. – помер педагог, церковний діяч Йосиф Гомічко (35). Народився 14.3.1892 р. в Ременинах Вороніського округу.

6.7.1415 р. – був спалений чеський реформатор Ян Гус (600).

7.7.1900 р. – народився український письменник Юрій Смолич (115). Помер 26.8.1976 р.

7.7.1985 р. – помер педагог, культурно-освітній діяч Михайло Коропчак (30). Народився 31.8.1916 р. в Меджилабірцях.

8.7.1850 р. – народився болгарський поет Іван Вазов (165). Помер 22.9.1921 р.

8.7.1905 р. – народився закарпатоукраїнський поет Юлій Боршош-Кум'ятський (110). Помер 10.4.1978 р.

11.7.1945 р. – помер громадсько-політичний і державний діяч Закарпаття Августин Волошин (70). Народився 17.3.1874 р.

15.7.1015 р. – помер великий князь київський Володимир Святославич (1000).

15.7.1925 р. – народився закарпатоукраїнський поет Василь Діянчик (90). Помер 19.6.1980 р.

17.7.1940 р. – помер письменник, публіцист, лексикограф, культурно-ос-

вітній діяч Емілій Кубек (75). Народився 23.11.1857 р. в Штефурові Свидницького округу.

17.7.1960 р. – помер церковний діяч, колишній прясівський греко-католицький єпископ Павло Гойдич (55). Народився 17.7.1888 р. в с. Любовець-Руські Пекляни Прясівського округу.

17.7.1935 р. – народилася юрист, культурно-освітній діяч Юлія Прокіпчак (80).

18.7.1935 р. – народився в Баєрівцях Сабинівського округу педагог, літературознавець, перекладач доц. Юрій Кундрат, кандидат наук (80).

20.7.1895 р. – помер український історик, народознавець, мислитель Михайло Драгоманов (120). Народився 6.9.1841 р.

20.7.1975 р. – помер церковний діяч, історик Ілля Качур (40). Народився 25.7.1903 р.

25.7.1900 р. – народився в Штефурові Свидницького округу громадсько-політичний діяч, колишній голова ЦК КСУТ Петро Бабей (115). Помер 19.11.1979 р.

25.7.1930 р. – народився в Городиську Прясівського округу педагог Олексій Прибула (85).

26.7.1925 р. – народився в Чертіжному Меджилабірського округу церковний діяч Михайло Кернашевич (90). Помер 29.3.1990 р.

28.7.1750 р. – помер німецький композитор Йоганн Себастьян Бах (265). Народився 31.3.1685 р.

зате вже тричі довелося виправити заповіт...

Сімейна розмова.

- Ти вчора написав.

- Угу. Я це виразно відчуваю сьогодні. Буде скандал?

- Не буде. Вчора був.

- Так? (засмучено). Перекажи коротко, а то я не дуже пам'ятаю.

Теща запитує у зятя:

- Ти бачив чоловіка, який урятував мене, коли я тонула?

- Так, він уже приходив до мене вибачатися.

На світанку історії Постаті Київської Русі (22)

Володар Ростиславич

Володар Ростиславич (хресне ім'я – Володимир; м. і р. н. невід. – 19.03.1124) – князь звенигородський (1085–1092) і перемишльський (1092–1124). Правнук великого князя київського Ярослава Мудрого, другий син тмутороканського князя Ростислава Володимировича і дочки угорського короля Бели I Ланки. Батько князів: звенигородського і галицького – Володимира (Володимирка) Володаровича та перемишльського – Ростислава Володаровича.

Князь-ізгой. Після смерті батька в Тмуторокані у 1067 р., був вигнаний звідти разом із братами Рюриком і Васильком. У 1081 р. у союзі із іншим князем-ізгоем Давидом

Ігоровичем захопив Тмуторокань, однак у 1083 р. їх вигнав звідти Олег Святославич, який повернувся з візантійського заслання.

Близько 1085 р. брати закріпилися в Галичині. Після смерті у 1092 р. старшого брата, Рюрика, Володар Ростиславич зайняв його престол у Перемишлі. У 1099 р. Володар Ростиславич разом із братом Васильком розгромили загони київського та смоленського князів у битві на Рожному Полі (на захід від м. Золочева). Того ж року на річці Вігор, неподалік від Перемишля, за допомогою половецького хана Боняка Ростиславичі завдали поразки угорському війську на чолі з королем Коломаном.

Володар Ростиславич провадив

▲ Портрет (уявний) Володара Володимировича Ростиславича

активну зовнішню політику, часто ходив на Польщу. У 1122 р. він потрапив у полон до поляків, з якого його викупив Василько. Успішно воював Володар і з волинським князем Давидом Ігоровичем та київським князем Святополком Ізяславичем. Сприяв укріпленню Галицької землі.

«Українці в світі».

Освячення церкви і благословіння музею

В суботу, 9 травня 2015 р., було велике свято в українській православній парафії стародавнього Сігету, що на Мараморошині, в Румунії, бо освячено нову православну церкву і було відкрито парафіяльний музей.

Після кількох дощових днів небо прояснилось, відкрилось для сонячних променів над дщиною, в якій було поставлено нові небесні ворота (Буття 28,17). Кожен храм, – то ворота до неба.

Цим разом ці ворота були поставлені на одній межі, на межі між сігетським українським православним кладовищем і місцем відпочинку героїв нашого українського народу, які полягли в Другій світовій війні. Вони були погребені в нашому кладовищі. То були герої 4-го Українського фронту, де знаходяться українські імена.

Ніхто не заперечує, що між ними не

було в меншій мірі і воїнів інших націй.

На початку була думка, що треба збудувати одну каплицю для українського православного сігетського кладовища. Щоб будівництво відповідало всім вимогам сучасних державних законів, парафія прийняла рішення дати будівлі зовнішній і внутрішній вигляд справжньої церкви.

Церква має зовнішню українську архітектуру, всередині відмінний іконостас – поки що унікальний в наших краях – з чудовими вітражами та приємним розписом.

Нам вдалося виготовити розпис, прив'язаний до воскресіння. Воскресіння Христове, пророки і Євангелісти були виконані за розписом славного художника з України, Іринія Протченка, який закінчив своє життя в Румунії, розписуючи великий монастир Сігастрія.

Молитовним покровителем цього храму встановлено Св. Вмч. Юрія Побідносця.

Митрополит Клузу, Мараморошини і Салажу, Високопреосвященніший Андрій Андрейкуц, який освятив цей храм, має резиденцію в місті Клуж Напока і зберігає давню повагу до українців. Спочатку встановив день освячення на 2 травня, але через якийсь «перепонки» владика Андрій відклав це свято на 9 травня 2015 р. Це останнє рішення було провіденціальне, тому що 9 травня – це день вшанування героїв і для румунів, і для українців.

Одна з найголовніших наук рядової Євангелії – «Тож коли Син вас визволить, то справді станете вільні» (Ін. 8,36). В цьому слові зберігаються обидві призначення цієї святині: церква

парафіяльного кладовища і церква героїв нашого народу.

Отже, приємна погода, день вшанування героїв і це прекрасне Євангельське слово являються тими таїнственими посилками на одну з головних пісень освячення храму: «Цей дім Отець збудував, цей дім Син зміцнив, цей дім Дух Святий освятив».

Про цю чесноту християнської жертвовної любові говорив у своїй проповіді митрополит Андрій.

Цікава річ, що посилаючи для нашої святині новий антиміс, Блаженніший Патріарх Даниїл – якому підлеглий поки що Український Православний Вікаріат – рішив, щоб наша святиня мала це одного молитовного покровителя, Св. Паїсія Величковського, до якого Блаженніший Патріарх Даниїл мав глибоку пошану.

Не забудемо ніколи цю днину, також гарний священничий собор, де служили 33 священники, з котрих 24 українських (з нами обидвома сігетськими священниками), на чолі з Генеральним Вікарієм Іваном Піцура і 9 румунських.

Після обіду Митрополит Андрій мав терпеливості благословити і наш новий парафіяльний музей.

Якщо чува особа мала таку повагу і терпеливості до нас, українців, треба з цього і нам навчитись, мати повагу до самого себе. Якраз з цієї причини були поставлені на одну таблицю в музеї слова Максима Рильського: «Хто не знає своє минуле, не шанує сучасне, не вартий майбутнього».

Прот. д-р Микола ЛАУРУК,
Сігет, Румунія.

▲ Церква українських героїв, Сігет.

Гумор

80-річний старий вже багато років нічого майже не чує. Нарешті йде до лікаря-факівця. Лікар без проблем підбирає йому невеликий слуховий апарат і той знову чує, як у молодості. Через місяць старий знову йде до лікаря, на контроль.

Лікар:

- Ну що ж, все в повному порядку. Скажіть, напевно, ваша сім'я у захваті, що ви знову все чудово чуєте?

- О, я ще нічого їм не сказав,

Пам'яті жертв депортації кримських татар

В Україні на державному рівні відзначається День скорботи і пам'яті жертв депортації кримських татар. Цього року вшановують 71-у річницю з Дня депортації.

Верховна Рада України 14 травня 2015 року проголосувала за встановлення цієї пам'ятної дати. Ухвалений документ доповнив чинну постанову «Про відзначення пам'ятних ювілеїв 2015 року» положенням про вшанування на офіційному рівні Дня депортації.

Депортація кримських татар, розпочата 18 травня 1944 року, – один з найбільших злочинів радянського режиму. Увесь кримськотатарський народ радянська влада звинуватила у співпраці з нацистською Німеччиною під час Другої світової війни. Загальна кількість вигнаного з Криму корінного народу склала 200 тисяч осіб, з них 183 тисячі кримських татар.

Понад 20 років в СРСР повністю заперечувався злочинний характер цих дій. Хоча 5 вересня 1967 року Указом Президії Верховної Ради СРСР з кримських татар були зняті звинувачення у зраді, вони так і не отримали права повернутися на історичну батьківщину. Лише 14 листопада 1989 року Верховна Рада СРСР прийняла Декларацію «Про визнання незаконними і злочинними репресивних актів про-

ти народів, підданих примусовому переселенню, і забезпечення їх прав», започаткувавши процес політичної реабілітації депортованих за національною ознакою.

20 березня 2014 року Верховна Рада України прийняла Постанову №1140-18 «Про гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави», якою визнала кримських татар корінним народом України та гарантувала їхнє право на самовизначення у складі України.

Пам'ятні акції, приурочені до 71-ї річниці депортації кримськотатарського народу, розпочалися ще 14 травня 2015 року на Майдані Незалежності в Києві.

– 15 травня в Українському центрі народної культури «Музей Івана Гончара» відкрилася виставка-інсталяція про життя кримських татар, де представлені їх автентичні костюми, житло, предмети побуту, картини.

– 17 травня в київському Національному музеї історії України відкрилася ще одна виставка з унікальними фотографіями з сімейних архівів кримських татар – «Альбом спогадів».

– 17 травня на Майдані Незалежності з 20.00 до 22.00 год. пройшла акція-реквієм «Запали вогник у своєму серці».

– 18 травня в театрі Національної опери України в Києві пройшов пам'ятний Вечір-реквієм за участю керівників органів державної влади, народних депутатів, членів Меджлісу кримськотатарського народу, представників громадськості.

– Представники кримськотатарського народу 18 травня 2015 року провели в Києві на Майдані Незалежності акцію, присвячену пам'яті 71-ї річниці депортації з Криму. Присутні тримали в руках прапори України, кримськотатарського народу, а також плакати «Геть російських окупантів з Криму», «Вічна пам'ять жертвам геноциду кримського народу», «1944 – 2014 – знову депортація», «18 травня – ми всі кримські татари». Акція проходила з ініціативи Меджлісу кримськотатарського народу, а також кримських громадських організацій.

– Користувачі соціальної мережі мікроблогів «Твіттер» провели з 11:00 до 13:00 год. 18 травня 2015 року акцію на підтримку кримських татар у день 71-х роковин початку депортації кримськотатарського народу.

Окупаційна влада в Криму заборонила Меджлісу проведення в Сімферополі Всекримського траурного мітингу, присвяченого 71-ій річниці депортації кримських татар.

Посольство України в СР.

НОВЕ ЖИТТЯ

Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Ročník 65. Šéfredaktor Miroslav Iljuk. Adresa redakcie: Janka Borodáča 5, 081 08 Prešov. Tel. 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Ročné predplatné 10,40 € Štvrťročné predplatné 2,60 € Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@sposta.sk. Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a.s. Stredisko predplatného tlače. Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranična.tlac@sposta.sk. Objednávky na predplatné do zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, Fax: 00421 2 63 839 485, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sadzba NITECH s.r.o., Prešov, tel./fax 051/7725 061. Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra nár. menšín 2015.

Vydáva Zväz Rusínov-Ukrajincov SR, IČO 00 177 725. Ročník 65. Šéfredaktor Miroslav Iljuk. Adresa redakcie: Janka Borodáča 5, 081 08 Prešov. Tel. 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Ročné predplatné 10,40 € Štvrťročné predplatné 2,60 € Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty, alebo e-mail: predplatne@sposta.sk. Objednávky do zahraničia vybavuje: Slovenská pošta, a.s. Stredisko predplatného tlače. Uzbecká 4, P. O. Box 164, 820 14 Bratislava 214, e-mail: zahranična.tlac@sposta.sk. Objednávky na predplatné do zahraničia prijíma: SLOVART G.T.G., spol. s r.o., Krupinská 4, P. O. Box 152, 852 99 Bratislava, Fax: 00421 2 63 839 485, e-mail: info@slovart-gtg.sk. Počítačová sadzba NITECH s.r.o., Prešov, tel./fax 051/7725 061. Tlačí Grafotlač, Prešov. Ev. číslo EV 3301/09. Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR – program Kultúra nár. menšín 2015.

НОВЕ ЖИТТЯ

Видає Союз русинів-українців СР. Рік видання 65. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.

Видає Союз русинів-українців СР.

Рік видання 65. Головний редактор Мiroslav Iljuk. Адреса редакції та адміністрації: 081 08 Пряшів, Янка Бородача, 5. Телефон 051/7733 707, e-mail: novezytta@nextra.sk. Рукописи і фотографії повертаються на просьбу автора. Редакція залишає за собою право скорочувати статті. Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди і не обов'язково збігаються з поглядами редакції.